



Nový zákon o zaměstnanosti **umožní lépe kontrolovat** **tzv. práci na černo**

Tisková zpráva

V České republice pracuje na černo, podle odhadů Ministerstva práce a sociálních věcí, přibližně 100 tisíc cizinců. V minulém roce zkontrolovaly úřady práce 11.188 cizinců. Z nich 2.317 (25%) pracovalo v ČR nelegálně.

Přesto, že se kontrolní úřady snaží černou práci potírat, nemají dosud patřičné pravomoci. Navíc stávající právní úprava pojem nelegální práce nedefinuje. Vše by měl napravit nový zákon o zaměstnanosti, který v současné době projednává Poslanecká sněmovna.

V nové právní úpravě je pojem nelegální práce definován v případech, kdy

- fyzická osoba **nevykonává práci** pro právnickou nebo fyzickou osobu **na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy, nebo**
- **cizinec nevykonává práci** pro právnickou nebo fyzickou osobu **na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy, nebo ji vykonává v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení**, je-li podle zákona o zaměstnanosti povolení k zaměstnání vyžadováno.

Výjimky stanoví zákon.

K včasnému odhalování nelegální práce bylo nutné zapracovat do nového zákona o zaměstnanosti taková opatření, která by umožnila úřadům práce vykonávat kontrolní činnost operativněji, než tomu bylo dosud. Jde např. o opatření, která

- **umožní zaměstnancům kontrolního orgánu** (úřadu práce) prokazovat oprávnění ke kontrolní činnosti u zaměstnavatele **pouze služebním průkazem**

V současné době může kontrola proběhnout pouze na základě písemného pověření ředitele úřadu práce. To znamená, že zaměstnanec kontrolního orgánu nemůže sám operativně provést kontrolu nelegálního zaměstnávání. Časové zpoždění pak vede k tomu, že se nelegální zaměstnání nepodaří prokázat.

- **umožní zaměstnanci kontrolního orgánu vyžadovat od fyzických osob**, které se zdržují na pracovišti zaměstnavatele a vykonávají pro něho práci,

osvědčení totožnosti, včetně prokázání, že tuto práci vykonávají na základě pracovněprávního vztahu nebo na základě jiné smlouvy

- **k zamezení nelegální práce** má přispět i tzv. **částečná zaměstnanost** uchazečů o zaměstnání, tzn. že si budou moci v stanoveném rozsahu přivydělávat, což dosud nebylo možné

K potírání nelegálního zaměstnávání cizinců byla do zákona o zaměstnanosti mimo jiné nově zapracována tato opatření:

- **povolení k zaměstnávání** budou muset mít i cizinci, kteří jsou **společníky, statutárními orgány nebo členy statutárních orgánů nebo jiných orgánů obchodní společnosti, nebo jsou členy družstva nebo statutárního nebo jiného orgánu družstva**, pokud budou zajišťovat plnění běžných úkolů této společnosti nebo družstva
- **zaměstnavatelé budou mít novou povinnost**, a to informovat příslušný úřad práce o ukončení pracovního poměru cizince před uplynutím doby, na kterou mu bylo vydáno povolení k zaměstnání
- **bude omezena doba**, po kterou může zaměstnavatel vyslat cizince na pracovní cestu do jiného místa výkonu práce, než mu bylo povoleno

Bez vědomí úřadu práce je toto vyslání možné do 7 kalendářních dnů a s vědomím úřadu práce do 30 kalendářních dnů. Při pracovní cestě nad 30 kalendářních dnů je nutné, aby úřad práce v místě, kde bude cizinec nově vykonávat práci, vydal dotyčnému povolení k zaměstnání.

V Praze dne 3.12.2003

Kateřina Prejdová, tisková mluvčí MPSV ČR